

Regionstyrelsen

Yttrande över betänkandet Växla yrke som vuxen – en reformerad vuxenutbildning och en ny yrkesskola för vuxna (SOU 2024:16)

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Utbildningsdepartementet över betänkandet Växla yrke som vuxen – en reformerad vuxenutbildning och en ny yrkesskola för vuxna (SOU 2024:16).
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Utbildningsdepartementet har remitterat betänkandet *Växla yrke som vuxen – en reformerad vuxenutbildning och en ny yrkesskola för vuxna (SOU 2024:16)*, till Region Stockholm för yttrande. Utredningen föreslår bland annat att en ny utbildningsform, yrkesskola, inrättas som ett komplement till befintlig yrkesutbildning för vuxna på gymnasial nivå.

Region Stockholm ställer sig positiv till utredningens intention att öka möjligheterna för karriärväxling under hela yrkeslivet. Region Stockholm ser dock att utredningens förslag riskerar att motverka intentionerna med den skyddade yrkestiteln undersköterska som nyligen infördes för att komma till rätta med de stora skillnaderna i kvalitet och innehåll som tidigare utbildningsutbud medfört.

Bakgrund

Utbildningsdepartementet har remitterat betänkandet *Växla yrke som vuxen – en reformerad vuxenutbildning och en ny yrkesskola för vuxna (SOU 2024:16)*, till Region Stockholm för yttrande.

Utredningen har haft i uppdrag att se över hur yrkesutbildningen inom kommunal vuxenutbildning, komvux, kan bli mer effektiv och anpassad efter de behov som finns både på arbetsmarknaden och hos individer. Den 6 juni 2023 fick utredningen ett tilläggsdirektiv om att föreslå hur en ny form av yrkesutbildning på gymnasial nivå kan införas för att förstärka

kopplingen mellan utbildning för vuxna och arbetslivet. Den nya formen av yrkesutbildning skulle enligt uppdraget inte vara en del av komvux, utan följa samma modell som yrkeshögskolan.

Utredningen föreslår att en ny utbildningsform, yrkesskola, inrättas som ett komplement till annan yrkesutbildning för vuxna på gymnasial nivå. I dag finns yrkesutbildning för vuxna på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning, folkhögskolor samt arbetsmarknadsutbildningar. Syftet med yrkesskolan är att bredda och öka utbudet av yrkesutbildning, på gymnasial nivå, som svarar mot arbetslivets behov av kompetens. Utbildningarna föreslås vara mellan sex månader och två år. Yrkesskolexamen ska kunna ges för utbildningar som är ett år eller längre. Utredningen bedömer att den främsta målgruppen för yrkesskolan kommer att vara vuxna som vill växla karriär och/eller stärka sin ställning på arbetsmarknaden till exempel med hjälp av omställningsstudiestödet.

Utredningen föreslår att den nya yrkesskolan ska vara riksrekryterande och bygga på yrkeshögskolemodellen som innebär att yrkeshögskolan ska svara mot arbetslivets behov av kvalificerad arbetskraft och leda till tydliga yrken och yrkesroller som den studerande genast kan använda i yrkeslivet. Arbetsgivarna ska utifrån sitt behov av specifik yrkeskompetens kunna påverka innehåll och vilka yrkeshögskoleutbildningar som startas. Arbetsgivarna medfinansierar yrkeshögskoleutbildningar i form av att exempelvis tillhandahålla lokaler och utrustning samt praktikplatser och handledning i samband med lärande i arbete (LIA). Den nya yrkesskolan ska enligt utredningens förslag finansieras via statsbidrag till utbildningsanordnaren samt genom arbetslivets medfinansiering.

Region Stockholms yttrande

Region Stockholm ställer sig positiv till utredningens intention att öka möjligheterna för karriärväxling under hela yrkeslivet. Region Stockholm som arbetsgivare och huvudman för hälso- och sjukvården är dock tveksam till att utredningens förslag om yrkesskola kommer bidra till kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården då det redan idag finns många utbildningar på olika utbildningsnivåer som riktas till hälso- och sjukvårdens yrken. Om den nya yrkesskolan för vuxna leder till att det skapas ytterligare utbildningar som riktar sig mot redan etablerade yrkesroller kan det bli otydligt för blivande elever vilken utbildning som ger en specifik kompetens. Region Stockholm ser därför att om utredningens förslag leder till många nya utbildningar inom hälso- och sjukvårdsområdet kan det komma att motverka intentionerna med den skyddade yrkestiteln undersköterska. Den skyddade yrkestiteln infördes för att komma till rätta

med de stora skillnaderna i kvalitet och innehåll som tidigare utbildningsutbud medfört.

Ekonomiska konsekvenser

Region Stockholms erfarenhet av medfinansiering av ett antal yrkeshögskoleutbildningar är att det kräver stora personella resurser och driver administration. Att som arbetsgivare medverka i en utbildning inom den föreslagna yrkesskolan enligt yrkeshögskolemodellen kommer troligen att ha motsvarande inverkan på verksamheten.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Zilla Jonsson
HR direktör

Beslutsunderlag

1. Sammanfattning av Växla yrke som vuxen - en reformerad vuxenutbildning och en ny yrkesskola för vuxna (SOU 2024:16)

Beslutsexpediering

1. Utbildningsdepartementet

Godkänd av Emma Lennartsson, 2024-05-07